

Efekt będzie taki, że Niemcom prawie nic z ich literatury nie pozostanie.-

W a r d : Lord Vansittart twierdzi, że reedukacja Niemców jest rzeczą trudną, aby bowiem była skuteczna musi być dziełem samych Niemców, tymczasem zaś zepsucie sięga do samego rdzenia niem. psychiki i narodził się nie jest w stanie sam swej reedukacji przeprowadzić. Powstaje więc błędne koło. Uważam, że powinniśmy dążyć do wykrycia tych Niemców, którym zadanie reedukacji można powierzyć i takich Niemców znaleźć musimy.-

M a r t i n : W pierwszym rzędzie musimy przeprowadzić wyraźne rozróżnienie między dodatnimi i ujemnymi typami Niemców.-

Ang. "szary człowiek" pragnie wiedzieć, jakie kategorie Niemców są najniebezpieczniejsze, a jakim można ufać. Wiadomo przecież, że niemałymi sympatiami cieszyli się u nas w niektórych kołach pruscy junkrzy, a znowu wielu przemysłowców ang. bardzo sobie wysoko cenilo przemysłowców niem., uważając ich za twórczą i przedsiębiorczą klasę. Trzeba się zdobyć na wysiłek i ustalić w tej sprawie zupełnie konkretne kryteria. Najłatwiej oczywiście o kryteria negatywne. Nie znaczy to, by także one nie były pozytywne. Pamiętniki naszego ostat. amb. w Berlinie, opisujące rozbić się ostatnich prób porozumienia są pod tym względem b. pouczające. Nie możemy jednak na tym poprzestać. Rozwiązanie problemu osiągniemy tylko drogą pozytywną, ustalając, na jakie ośrodki w Niemczech, obciążby nam razie nieliczne można liczyć przy podjęciu żmudnej pracy odzyskania Niemców dla cywilizacji.-

W a r d : Strach przed tym, że Niemcy znowu wyprowadzą nas w pole może również stać się niebezpieczny, jeśli przesłoni nam pozytywne wyjście z sytuacji.-